

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA:

Egy évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt v. 8 korona. Felévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hora 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon-szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon-szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 2-dik szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy □ centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyílttéri czikkék:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Mi történt Bécsben?

Wekerle miniszterelnök szombaton Bécsben járt. A felség másfél órai kihallgatáson fogadta.

Hogy miért ment fel a miniszterelnök a királyhoz, azt jóformán mindenki tudja.

Hogy mit végzett az uralkodóval, arra nézve a kihallgatásról szóló hírek nagyon is ellentétes körülményeket tartalmaznak.

Egyik jól értesült tudósító szerint Wekerle mindent jól elvégzett a felséggel, a másik tudósítás szerint — mely szintén hangoztatja a jól értesültséget — a szombati kihallgatás alatt semmi elhatározó megállapodás nem jött létre, s a felség újabb információkat kíván, melyeknek megadása végett a kormányelnök még tán a mai nap folyamán ismét visszautazik.

A mint az egymással ellentétes hírekől kitűnik — a felségben meg van ugyan a hajlandóság lehetőleg megelőzni a Wekerle kabinet-válságát, ám de azoknak a bizonyos garancziáknak a megszerzése, melyektől a polgári házassági javaslatnak a főrendek által leendő elfogadása függ — a mint látszik meglehetősen nehézségekbe ütközik.

Mindenesetre rendkívül komplikált az ügy, de maga a korona is oly kényes helyzetbe lett hozva, a melyből bizony nem könnyű a kibontakozás.

A parlamenti és pártviszonyok sajtóságos alakulása, a nemzeti mozgalmak, s bizonyos tekintetben még az úgynevezett keleti kérdésnek is napirendre kerülése, a legnagyobb ovatosságot parancsolják úgy a kormánynak valamint a koronának, melyet ez uttál a Wekerle-kabinetnek minden indok nélkül sürgőssé tett egyházpolitikai programja juttatott abba a kényelmetlen helyzetbe, hogy olyan reformpolitikának vállják út-egyengetőjévé, a melyhez ő maga kezdettől fogva csak bizonyos kényszernek engedve — járult.

Hogy Wekerle mai vagy holnapi újabb kihallgatása minő pozitív eredményeket fog szülni, arra nézve a szombati kihallgatásról szóló hírek nem sok tájékoztatót nyújtanak.

Ugy kell lenni — hogy Wekerle a szombati kihallgatás alkalmával még nem volt abban a helyzetben, hogy a felséget az iránt megnyugtassa, miszerint bizonyos garancziáknak az ő részéről való nyújtása esetén a házassági javaslat sorsa egyébként biztosítottnak tekinthető-e?

Ugy látszik Wekerle még az iránt sem tudott még akkor megnyugtató nyilatkozatot tenni, hogy a házassági javaslat elfogadásának útjába álló akadályok elhárítása esetén a Wekerle-kabinet abban a helyzetben lesz-e, hogy egyéb politikai törekvések nem fognak bomlasztó hatást gyakorolni arra a pártra, a melynek segélyével a kormányzás a mai alapon akadálytalanul folyhasson.

Ezek iránt Wekerlének még tanácsoznia kelle miniszter társai és pártjának vezérembereivel, s csak ezután lesz abban a helyzetben, hogy a felség előtt az egyházpolitikai program zavartalan megvalósítása esetén beálló parlamenti és pártviszonyokról is alapos információkat adhasson.

Mindenesetre a politikai helyzet e pillanatban épp oly bizonytalan, mint a szombati kihallgatás előtt volt, s döntés ez irányban csak a ma, vagy holnap történő újabb kihallgatás alkalmával következik be.

Annyit látunk ugyan, hogy a kormánypárt már a szombati kihallgatáson elért eredményekkel is meg van elégedve, ámde láttuk mi már ezt az elégtelenséget sok olyan alkalommal is, a mikor nyomon követte a válság a pártbeliek nagy meglegedését.

Lehet, hogy most is így lesz; lehet, hogy most mégis csak kedvezőbb

megoldás éretik el, ezt azonban csak egy újabb bécsi ut után tudhatjuk meg.

Tehát várjuk a bécsi utazásról szóló újabb híreket.

A politikai helyzet.

Bécs, május 26.

A válságot a mai napon nem oldották meg.

Ez a mai napnak egyetlen pozitív híre. A bizonytalan helyzet el fog húzódni egész hétfőig, a mikor Wekerlét újra idevárják Budapestre. Wekerle ma éjjel Tisza Lajos gróffal Bndapestre utazott, hogy miniszter társaival tanácskozzék.

A hétfői kihallgatásán dől el a miniszterium és a polgári házassági javaslat sorsa.

Wekerle ma harmadfél óra, nem pedig — mint hivatalosan jelentették — egy óra hosszáig volt a királynál külön kihallgatáson és ismertette az új helyzetet, mely a törvényjavaslatnak a képviselőház által második ízben való elfogadása folytán következett be és hosszasan fejtegette, hogy mi lesz a következtetése annak, ha a főrendiház a javaslatot második ízben is elveti.

Előadta, hogy a szabadelvű párt vagy legalább túlnyomó többsége szilárdan ragaszkodik a javaslatához és a kormány bukása esetében is mindent el fog követni, hogy ismételen kifejezett óhajításának érvényt szerezzen.

A miniszterelnök rámutatott arra a veszedelemre, mely a képviselőház feloszlása és új választások kitűzése esetében az által támadna, hogy a radikális ellenzék számban, erőben meggyarapodva kerülne ki a választásokból. Azután azt kérdezte az uralkodótól, hogy nem lenne-e jobb, ha a miniszterium állását a korona rendelkezésére bocsátaná.

Wekerle előadása a királyra rendkívül komolyan hatott. Ő felsége azt válaszolta, hogy a kormány lemondásáról tudni sem akar. Kövessen el a kormány mindent, hogy a képviselőház szavazatának tiszteletet szerezzen és igyekezzen a polgári házassági törvényjavaslatot a főrendiház által is elfogadtatni. Egyébiránt így szólt, ma még semmit sem határoz; a miniszterelnök előterjesztését tudomásul veszi és hétfőn fogja vele tudatni elhatározását.

Más, szintén jól értesült forrásból a következőket jelentik: Wekerle megismertette a királlyal a helyzetet, és arra kérte, hogy járjon közbe ama garancziák előteremtésében, melyek a polgári házassági törvényjavaslatnak a főrendiház által való elfogadását biztosítanák. Erre a király azt válaszolta Wekerlének, hogy hiszen ő már megszerezte ezeket a garancziákat és biztosította arról, hogy a főrendiház a második szavazásánál el fogja fogadni a törvényjavaslatot.

Wekerle erre kifejtette, hogy a főrendiházi ellenzék a mértékadó helyeken tett ígéretek ellenére másodízben is megbuktatná a javaslatot; ez által tarthatatlan helyzet következne be, melyből legalább a jelenlegi kormány nem bírna kivergődni. Ő tehát olyan garancziákat tartana kívánatosnak, melyek a kormánynak a diadalt feltétlenül biztosítanák. Hír szerint Wekerlének sikerült meggyőzni a királyt álláspontjának helyességéről és ő felsége újlag biztosította a magyar miniszterelnököt, hogy a javaslatot a főrendiházban nem fenyegeti veszély.

Wekerle azt is kijelentette az uralkodónak, hogy a kormány nem hajlandó kompromisszumra és ragaszkodnia kell ahhoz, hogy a javaslatot a főrendiház által fogadtassék el, a hogyan azt a képviselőház megszavazta.

Ezek után valószínűnek látszik az az értesülés is, hogy a törvényjavaslat a jövő héten még pedig valószínűleg csütörtökön kerül újra a főrendiház elé.

Hogy a garancziák, melyekre nézve Wekerle a koronával megállapodott, miből állanak, azt ez idő szerint még nehéz meghatározni. Meglehet, hogy az ellenzékiek közül sikerült néhányat arra bírni, hogy a második szavazástól távol maradjanak; az is meglehet, hogy a javaslat ama barátai közül, kik az első szavazásánál távol voltak, többen eljönnek a második szavazásra.

Legvalószínűbbnek azonban azt tartják, hogy a főpapak közül annyian fognak távol maradni, a hánynak távolléte a javaslat elfogadásához szükséges.

A garancziák természetére némi fényt vet a következő eset is: A királynak állítólag tudomására jutott, hogy a javaslat ellenzői az általuk kifejtett izgatásban az ő nevét is felhasználják. Ő felsége ezen való megbotránkozásának Schwarzenberg herczeg előtt kifejezést is adott s a herczeg erről értesítette vejét, Esterházy Miklós Móricz gróft, a ki Zichy Nándor gróffal azonnal felutazott Bécsbe, hol ő felségének megmagyarázták, hogy az említett állítólagos visszaélés nem történt meg. Hír szerint ő felségének ez alkalommal sikerült mind a két főurat rábírni, hogy a törvényjavaslat elfogadása elé a második szavazásánál nem fognak akadályokat gördíteni.

A kormány és pártja.

A „H—k—“ egyik tudósítója, ki állítólag alapos ismeretével bír a politikai helyzetnek — következőleg írja le a kormány és a pártja mai viszonyát és a jövő eshetőségeit:

Tudják azt Bécsben, hogy bukhatik Magyarországon a polgári házasság, bukhatik a kormány, de a parlament alkotmányos többsége, a mely a békés munkát, a nemzeti nyugodt fejlődést tűzi ki célul, igazán csak a Wekerle-kormány bukása után jöhetne létre, egy új koalíciós párt alakulásában.

Ma már arról vannak értesüléseink, hogy a szabadelvű pártnak nem is 120, hanem legalább 150 tagjára lehet ez irányban számítani. A pártion kívüliek, a nemzeti párt többsége és az Ugronistákkal hosszú időre biztosítana egy szilárd alapon nyugvó parlamenti többséget, a melyre egy komoly programmal fellépő kormány bátran támaszkodhatna.

Idejüket multák már azok a híresztelések is, hogy a Wekerle-kabinet bukásával megszűnnék az alkotmányos alapokon álló többség, a mely után a szélső elemek kerülnének uralomra Magyarországon.

Sőt. Illetékes körök igen helyesen magában a szabadelvű pártban látják a veszedelmes, társadalombontó radikális elemeket, a melyek nem alkalmasaknak és megbízhatóknak ma már arra, hogy egy szolid kormány üdvös munkálkodásának alapját képezhessék.

Kezdenek átlátni Wekerle gazdasági politikáján is.

S a mai kormány politikai gyengeségével hozták kapcsolatba azokat a pénzügyi műveleteket is a melyeket Wekerle bizonyos pénzcsoportok pressziója alatt az utóbbi időben végrehajtott s a melyek legalább a nemzeti érdekeket tekintve, fiaszkóval végződtek.

Ezek a pénzügyi műveletek nagyon is összeesnek a ma uralkodó liberális áramlattal, s hasznaiakká leginkább azokat a társadalmi osztályokat érintik, a melyek ma Magyarországon az ultra-liberális zászló legelszántabb harcosai.

Egy új párt és a kormány alakulás Magyarországon hivatva volna helyesebb s a nemzet összességére is jótékonyabban ható gazdasági politikának is inagurálására.

Beavatott körök Wekerlének gyors visszautazását Budapestre fentiek után éppen nem veszik a szőnyegen fekvő törvényjavaslatok sorsára kedvező jelnek. A király semmiesetre sem változtatja meg teljes pártatlanságát, s mint igazi alkotmányos fejedelem a legszelidőbb befolyást sem fogja sem az egyik, sem a másik félre gyakorolni.

A határozat tehát nem a koronán múlik, mert az már határozott, hanem Wekerlének tettek volna legmagasabb helyről kompromisszumra ajánlatot.

Egy veleg.

Szerbiából

Belgrád, május 27.

Egy felhivatalos jelentés megerősíti azt a hírt, hogy a belgrádi vizsgáló bíró által foganatosított házkutatás alkalmával körülbelül 60,000 darab részben kész, részben félig kész puskatöltényt fedeztek fel és egy titkos tölténnyágyrat, melyben hat munkás dolgozott bizonyos Sódarski György vezetése alatt, kik mind tölténnyágyveleket töltöttek. A vizsgáló alatt során megállapították, hogy ez a tölténnyágy körülbelül három hónap óta működik és naponként körülbelül 10,000 darab töltényt készít. Hogy hová készült ez a nagymennyiségű töltény, a vizsgálóbíró még nem tudta kideríteni. A hatóságokat táviratilag utasították, hogy

ezen töltények rendeltetése helye után kutassanak. Súdarski György Magyarországból felségértés miatt elmenekült és nemrégiben ez előtt még egy belgrádi tölténnyágyarósnál dolgozott 2 frank napibér mellett. Hogy ezt a tölténnyágyrat kik rendezték be nem tudni. Csecinác Mihály házat Kraljevóban felgyújtották, mivel Csecinác elárulta a radikálisokat.

A francia kormányválság.

Dupuy a képviselőház elnöke Carnot elnök kívánságára vállalkozott arra, hogy meg fogja vizsgálni, mily módon lehetne a miniszter válságot megoldani. Brisson visszautasította, de ép úgy mint Brisson visszautasította a miniszterelnökséget és Bourgois ajánlotta. Utóbbi szintén visszautasította, de ép úgy mint Brisson kijelentette, hogy a megalakítandó kormányban hajlandó tárczát vállalni. Carnot elnök a délutáni folyamán újra Dupuyt fogja magához hívni.

Az oláhok loyaltása.

Bukarest, május 26.

Jellemző világot vet az oláhok loyaltására az oláhországi ellenzék magatartása, mely antindaszitikus tüntetéseivel a hihetetlenységig megy.

Oláhországban évente nagy pompával ülik meg május 10-két (22) a mely nap a királyság kikiáltásának ünnepe. A tizenharmadik évforduló a mult kedden volt.

Erre az alkalomra az „Adverul“ című bukaresti ellenzéki lap gyászkeretben jelent meg s elejétől végig ocsmány támadásokkal van tele a királyi család ellen.

Valóban, a ki saját szemével nem látja, nem hinné, mi mindent meg nem tőr az oláhok loyaltása. A lap vezércikkelyét Beldiman Sándor, a szerkesztő irta és többek közt ezt mondja:

„Márczius 10-ke az oláh nemzetgyásznapja, mert ezen a napon tette a sváb (neamtul) lábát oláh földre; ezen a napon verték az idegen szőget az oláh házba.“ A lap jellegje ugyanis Alexandri egy verséből van véve: Sá te foresti oláhe de cuiu strein in casa. (Isten örizzen, oláh, idegen szőgtől a házában!)

A második cikkely egyenesen lázadásra szólítja a király ellen a katonaságot. Majd egy kis számvetés következik, mely szerint Károly király a Fritz (a trónörökös) dotációjával 28 év alatt 185 millió frankjába került az országnak.

Érdekesek e lap illusztrációi. Az egyik czime: A királyi család 1894-ben. Ezen a király, a trónörökös és neje, továbbá egy Cocco nevű katonatiszt látható. Ez a fiatal tiszt ugyanis egy ízben az Adverul egész szerkesztőségét megkorbácsolta. Néhány nap mulva az udvari bálon a tiszt abban a kitüntetésben részesült, hogy a trónörökös neje vele járta az első táncot. Akkoriban az eset nagy port vert föl, sőt a kamarában interpelláció tárgya volt, az ellenzéki lapok pedig azt írták, hogy a királyi palotában vulkánon tánczolnak.

A másik kép czíme Családi scéna a királyi palotában. Ez azt a jelenetet ábrázolja, mikor Károly király és neje áldásukat adják Ferdinánd trónörökösre és Vakaresku Helénára. A magyaráról szöveg elmondja: hogy 1891. ápril. 25-én Károly király nejével együtt beleyezett abba, hogy unokaöccsére elvegye Vakaresku Helénát. A király család nemsokára kirándult a hegyekbe s Vakaresku kisasszonyt is magával vitte. Az akkor készített fotográfiák oly helyzetbe mutatják a fiatal herceget és a királyné udvarhölgyét a mi csak jegyeseknek van megengedve. Ettől a napotól a trónörökös tegezte s egyszerűen Helénának szólította Vakaresku kisasszonyt, míg emez Fritznek a herceget.

A bevezetés után az Adverul hevesen nekirent a királynak, a kinek lelke szerinte, egyszer csak megváltozott, ugy tett, mintha semmit sem tudna és a trónörökös és Vakaresku Heléna viszonyáért a királyt okozta s tette felelőssé.

„A részrehajlatlanság késztet bennünket annak bevallására, — mondja az Adverul, hogy a királyné ebben a kérdésben uralkodónához méltóan járt el a mennyiben adott szava tiszteletben tartását követelte. Számítalanszor kérdezzük magunkban, hogyan tudott ez a két ember annyi ideig együtt élni. Az oly tulságig menő, nemes haljuma ideális lélek, a milyen a királyné, hogy tudta egy egész életen át magát oly egoista férfiúhoz kötni, a kiben meg van egy jezsuita minden bűne, a ki, mint Machiavelli tanítványa, rosszabb a gyóntató papjánál.

Ellenben a királynének nem lehet a szemére vetni egyebet, mint, hogy beleyezett abba, hogy ilyen bűnös emberrel él... S ime, Erzsébet, a királyné jellem, a nyíltszívű, nemeslelkű fejedelemasszony számvetésében, van, míg Károly, a hazug, hipokrita, lelkiismeretlen király a Caele Viktórián levő palotájában ül és egyre es-

küszik, hogy semmit sem tud, semmit sem hallott, semmit sem látott.“

Igy ír egy oláh újság arról az uralkodóról, a kinek az ország függetlenségét, haladását és virágzását köszöni. Ezek után nem lehet csodálni, hogy az oláh lapok rólunk, magyarokról olyan különös hangon írnak.

Kossuth Ferencz köszönete.

Turin, 22. május 1894.

Alsó-Fehérvármegye tisztelt alispánjának.

Nagy-Enyed.

Méltóságos uram! A mély gyász, melybe öcsém s én borultunk a minket ért csapás után, és e gyászból eredő körülmények, nem engedék, hogy hamarabb kifejezhessük hálás köszönetünket azon nagy megtiszteltetésért, melyre minket Alsó-Fehérmegye részvétiatáival méltatott.

Méltóságod nagy ékesszólással megírja, hogy hazánk történelmének tanulási lelkesítik önöket is; e lelkesülés új tanulság és biztosíték arra, hogy a Magyar ezental maga fogja megalkothatni történelmét.

Erre erőt, megifjádott erőt, a boldogultnak alkotásai adtak a hazának, mint a hogy az ő szelleme adott bátorságot és elhatározást a vésznapokban; az ő két világrészt meghódító tevékenysége adott reményt az elnyomás éveiben és az ő fáradhatatlan hatalmas fenyegetései birtak az önkény hievit azon megoklásra, melyből a haza jelene termett.

Ő hazájának élt, hazájáért szenvedett, hazájában hitt és jövőjében remélt, multját pedig megőrizni igyekezett gondos győngéd kezekkel.

Az ő egyetlen jutalma a nemzet szeretete volt; az is csak akkor nyilvánult oly egyhangulag, mint a milyenre példa nincs a történelemben, midőn ő nem vehetné át e szent jutalmat s a nép áldását többé nem az ő ősz fejére, de az ő sirhalmára küldi.

A legmélyebb tisztelettel
KOSSUTH FERENCZ.

„Kossuth alap.“

Bánffy-Hunyad máj. 24.

(Az „Ellenzék“ tudósítójától.)

Egy B-Hunyadon alakult műkedvelő társaság már husvétrá készült egy jótékony célú színelőadást rendezni, de a közbejött nemzeti gyász miatt bizonytalan időre elmaradt az előadás. Most azonban — két hónap után — tegnapi este megtartottuk azt, tánczvigalommal egybekötve. A czél pedig igen nemes: Egy Kossuth alapot létesíteni a b-hunyadi állami iskolákban, mely alapnak évi kamatait az iskola legjobb tanulóit, különösen pedig legjobb szavalói kapják. E nemes czélunk tulajdonítható az, hogy a szereplők egy egyenkint, mint együttesen arra törekedtek, hogy úgy az anyagi, mint az erkölcsi siker teljes legyen. És a siker valóban reményen felüli: meglepő volt. Ily pártolásban még semmi-féle előadás nem részesült nálunk a közönség részéről. Az előadás érdekes volta, s a cél mindenkit vonzott.

A műkedvelő társaság Berczik Árpádnak „Az igmándi kis pap“ cz. 3. felvonásos népszínművét adta elő. Az érdeklődést fokozta az, hogy a szereplők olyanok voltak, kik még soha sem játsztak színpadon s így merészességnek látszott rájuk nézve ily hosszas darabba vágni. De a főrendező Kovács Dániel fáradhatatlan és akadályt nem ismerő tevékenységének eredménye nem csak, hogy kielégítette a közönség várákózását, hanem minden tekintetben meg is lepte. Az előadásnál közreműködött a helybeli zeneőnképző kör is, melynek karmestere Fekete János volt Kovácsnak egyik fő segítése.

A „Tigris szálló“ emeleti termében volt felállítva az egyszerű de csinos színpad. A nézőtér zsufolóság megtelt intelligens és műpártoló közönséggel s tánczolni vágyó kisasszonyokkal. S a mi minden más színtársulatnak alkalmatlan, az nekünk szerencsnk volt. Szerencse volt t. i., hogy egész délután és este esett az eső, mert ha jó idő lett volna, akkor medhiivó vendégeinket — a legnagyobb sajnálkozásunkra — nem tudtuk volna befogadni. Minden talpalatnyi tért megtöltött a helybeli közönség holott az előadás és tánczmulatság zártkörű volt.

De kezdjük meg az előadást.

Pontban nyolcz órakor zendítették rá a zeneőnképzőkör tagjai Knauer Józsefnek gyönyörű darabját „A menekültek indulóját“. A műkedvelő zeneszéknek szép jután elragadta a közönséget. A nyitány után legördült a függöny s folyt az előadás oly szabotossággal, mintha a műkedvelőknek a színpad lenne lakásuk. Nagy János néptánczó szerepét Végh Arthur adta, ki alaki-

tásával megérdemelte a közönség tapsát, de általános meglepetést keltett a Gyulay Matild k. a. játéka, ki fiatal kora daczára teljesen bele találta magát az Erzi mama szerepébe s a kis pap Ferencz fiával (Veress Károly) egy pár megható jelenetben könnyet csalt ki a közönség szeméből. Ugy a mama, mint fia zajos tapsban és többszöri kihívásban részesültek.

Az „Esztí” szerepét Koleszár Ilona k. a. játszta, a „Biriét” pedig Molnár Anna k. a. Mindketten kellő ügyességgel s szerepüket teljesen átérve játszták. A közönség zajos tapsait és a kihívásokat megérdemelték. Általános derűtségben tartotta a közönséget a Gyulay Gizella k. a. (Lazsák Zsuzsa) és az ifj. Páskuj Márton (Király Pista) játéka. A vitriolos Stella k. a. és a felénk Király Pista több jelenetben hangos nevetésre készítette a közönséget. Volt részük tapsban nekik is.

A mellékszereplők közül a Mózes boltos (Makfalvi Ferencz) megjelenését fogadták zajos tapssal. Valamint a többi mellékszereplők is teljesen átérve játszták szerepüket s egymem volt olyan, kinek játéka ne nyerte volna meg a közönség teljes meglegedését. A plébános szerepét Bethlendi István, a „Peti”-ét Kornya György játszta. Molnár Duhay Jenő, Molnár Bágyi Jolán k. a. volt.

Általában véve — mint előbb is említém — az előadásnak legkisebb részlete is teljes sikert aratott. A k. a. szereplőket a közönség szép csokrokkal ajándékozta meg.

Felvonások közben szintén a zenekör játszott, valamint a dalokat a műkedvelő zenészek kísérték. Az első felvonás után a Bodendorfer Géza, „Font á toi” című mazurkában, a második felvonás után a „Herbstblätter” cz. valzerben gyönyörködött a közönség. A zenekör szereplő tagjai a következők voltak: Fränkel Gy., Schaffer R., I. hegedű; Schau Á. tr. pr.; Nagy M. II. hegedű; Koch J. és Kovács D. brács; Fekete Z. kis bőgő; Juhász J. nagy bőgő; Páskuj M. cimbalom; Eichner B. fuvola.

A III. felvonás után a szereplők kellemes meglepetésben részesítették Kovács Dánielt, a buzgó rendezőt, a kinek köszönhető az egész előadás sikere. A függöny mögött folyt le az érdekes jelenet, hol a szereplők nevében, azok jelenlétében Makfalvi Ferencz nyújtott át Kovácsnak néhány üdvözlő szó után egy diszes ajándékot. A rendező meghatottan mondott köszönetet a nem várt kitüntetésért.

És most következett a táncz.

A közönség egy része az előadás után eltávozott ugyan, de a tánczkedvelők vidám hangulatban együtt maradtak reggeli négy óráig.

Ily érdekes és élvezetes est még nem volt B.-Hunyadon. Mindenfelé csak az általános meglegedést és a teljes elismerést lehetett hallani. Az anyagi siker is teljes, mert leszámítva a sok kiadást, a „Kossuth-alap”-ra 70 frt jutott. Ezt azonban a műkedvelő társaság növelni akarja s e célból még a nyáron rendez egy újabb előadást.

HUNYADY.

Jubileumi-ünnepély.

Kolozsvár, május 28.

Kiss Sándornak, a kolozsvári kereskedelmi akadémia, alsófoku kereskedelmi iskola és iparos iskolák igazgatójának 25 éves tanítási jubileumát ünnepelték tegnapelőtt városunk számos előkelősége, tanügybarátja, számos tanár, tanító és a tanuló ifjúság jelenlétében.

Kiss Sándor eddigi életével bőségesen rászolgált az ünnepeltetésre. A kereskedelmi akadémia létrehozása, szervezése, fejlesztése és fentartása körül elévülhetlen érdemei vannak s e részről a babér legnagyobb ága őt illeti meg. Alatta a kolozsvári kereskedelmi akadémia országos hírvé fejlődött, a hova a modern kereskedelmi tudományok elsajátítása végett az ország minden részéből özönlik a fiatalság. Mint az ipariskolák igazgatója, több, mint 20 év óta működik s ez idő alatt kikerült iparosainkon meglátszik az előhaladottság és műveltség. Ő volt a legelső tén az országban, a ki évekkel ezelőtt az iparos oktatás reorganizációja tekintetéből részletes, nagy terjedelmű tervet dolgozott ki, melyet el is fogadtak.

Kiss Sándor — mint kereskedelmi akadémiai igazgató és tanár, általános tiszteletnek örvendő tanügyi körökben is; s a keresk. akadémia felügyelő bizottsága szerencsésebb választást nem tehetett volna, mint mikor az intézet felállításakor az igazgatás nehéz és fárasztó szerepét Kiss Sándorra bízta. Ő minden tekintetben megfelelt a várakozásnak s nagy részben az ő — szinte fanatikusnak mondható lankadalan buzgalmának, utánjárásának lehet köszönni, hogy ma már Kolozsvár városa a kereskedelmi akadémiaiban egy újabb mintátintézetet bir, melylyel bátran dicsekedhetik.

Ilyen ember ünnepeltetése előtt kalapot kell emelnünk. Meg is látszott e jubileumi ünnepségek alkalmával, mennyire tisztelik, milyen általánosan szeretik és becsülik Kiss Sándorban az érdemes embert, a tetterős, haladó és fejlesztő igazgatót.

*

Az ünnepeltetésnek sorozata szombaton május 26-án d. u. 4 órakor kezdődött. Ez időre nagyszámu, előkelő közönség töltötte be a kereskedelmi akadémia dísztermét. Ott láttuk a megjelentek közt Szász Domokos ref. püspököt, Bíró Béla apátplébánost, Finály Henrik egyet. tanárt, Gámán Zsigmondot, Kozma Ferencz tanfelügyelőt, dr. Petz Vilmos egyet. tanárt. Megjelentek továbbá a ref. főiskola tanári karából többben dr. Török István igazgató vezetése alatt, ugyszintén a rom. kath. gimnázium tanárai, valamint a tanítóképző és polgári iskola tanárai közül is sokan voltak jelen. A kereskedő és iparos-osztály szintén képviselve volt a legelőkelőbb tagjaival. A keresk. akadémia és ipariskolák tanári kara testületileg jelentek meg. Az akadémia ifjúsága pedig a terem és folyosó minden helyét betöltötte, hogy részt vehessen szeretett igazgatója jubileumi ünnepélyén.

Dr. Lehmann Róbert akad. tanár felhívására négy taguküldöttség hívta meg a jubiléus az ünnepélyre, kit bejelentő viharos éljennel az ifjúsági zenekar Hunyadi indulóval fogadtak. A keresk. akadémiai tanárikar nevében dr. Lehmann Róbert üdvözlötte az ünnepeltetést igen szép beszéddel, melyre Kiss Sándor hosszabb beszéddel válaszolt, meghatottan köszönni meg az ünnepeltetést. Most az ifjúsági daloskör éneke következett, mely Farkas Sándor vezetése alatt precízül énekelte el a Hymnust. Ezután üdvözlő beszédek tartottak még: Benedek József (az ipariskolai tanító testület nevében), Gámán Dezső (a volt tanítványok nevében), Hartrampf Emil (az akadémia tanuló ifjúsága nevében), melyekre az ünnepelt egyenként megindultan válaszolt.

— Elfelejtettem. Mi volt az?

— Hogy teljes szívvel és minden tehetséggel szerelmes légy; és ha az akkori nézetem igaz volt, ugy te most tökéletes vagy, mert látom, hogy imádod a férjedet.

— Pirulnék enmagamért ha nem teném azt — erősíté Eszter. Oh, Trixi, nem tehetek róla! Gondolj mindenre! Azt mondd, hogy boldog vagyok? Az a szó félig sem fejezi azt ki amit én érzek. Oh — folytatta, édes gyönyörteljes suttogással — te nem tudod mi az mindig vele lenni, és tudni, hogy az övé vagy, és ő a tiéd?

— Az igazat megvallva édesem, — válaszolá Trixi szárazon — azt nem tudom; és azt gondolom, hogy sokkal jobban van az így, miután kétem, hogy azt a helyzetet méltányolnánk. Oh, Eszter, — kiáltá nevetve — te büszke, jéghideg szép lady, milyen kedves kis szerelmes libácska lett belőled — még én rajtam is tul teszel, aki soha sem állítottam, hogy egy mákszemnyi büszkeség és méltóság van bennem!

Eszter is nevetett, de, ámbár be volt sötételve Trixi tudta, hogy a barátja szemei nedvesek voltak. És ezezté amint annak a karja szorosabban fűződött a deréka körül, mire az ő karja hasonló választ adott, s azt kérde —

— Eszti, mi az amit szeretnél tőlem megkérdezni?

Trixi, mond meg, hogy, hogy tudtad meg legelőször. Soha sem említettél leveleidben.

— Nem ám! — kiáltá Trixi. Én nem tudok levélben történeteket elmondani — összezavarok mindent!

Hogy tudtam meg? Természetes, hogy az ezredes beszélt el nekünk.

Az ünnepély végén átadták Kiss Sándornak az ünnepi ajándékokat. Az akadémia tanári kara és ifjúsága — osztályonként — egy albumot adtak át. Az iparisk. tanítótestület arczképsorozatával lepte meg, a volt tanítványok pedig ezüst névjegytálcával.

Az ünnepély emlékeül Lehman Sándor papirkereskedő 100 frt alapítványt tett az akad. tanári nyugdíj-alap javára.

Este 8 órakor a keresk. akadémia ifjúsága impozáns fáklya-menetet rendezett a közszertetben álló igazgatónak. A menetet a Trencsin-térről indult ki 150 fáklya fénye mellett a katonabandával, s a piacon, monostor-utcán, sétatér-utcán lehaldva, zajos éljenekkel éltette Kiss Sándor igazgatót. Majd lakása elé érve, ott Somogyi Gyula abiturienus tanuló tartott ügyes, lelkes beszédet, melyre az igazgató felelt, intve az ifjúságot a hazaszeretetre, munkásságra. Beszédét gyakran szakította meg az ifjúság zúgó éljene.

Az ünnepségek sorozatát bankett zárta be, mely 9 óra után kezdődött a Nagy Gábor szállodája emeleti éttermében és a késő éjezakába benyult. Mintegy 120-an vettek részt abban, köztük a város legelőkelőbbjei, notabilitások, az iskolák tanárai közül sokan, az ünnepelt barátai, tisztelői, sok nagy iparos és kereskedő, számos magán hivatalnok stb., sőt a messze távolból is többen eljöttek a volt tanítványok közül.

Az első pohárköszöntőt dr. Finály Henrik mondotta az ünnepeltre, a másodikat Albach polgármester ugyancsak ő reá, melyekre Kiss Sándor szép toszban felelt, éltetve a keresk. akadémia felügyelő bizottságát. Most a köszöntők szakadatlan sora következett, ugy, hogy a Pongrácz Laji bandája alig tudott egy-egy percre „szóhoz jutni.”

A sok pohárköszöntő közül kiemeljük a Kozma Ferenczét (Kiss S.-ra), Gámán Zsigmondot (aker. akad. tanári karára), Virány Istvánét (Kiss Sándornéra), dr. Veress Vilmosét (Kozma F.-re), Szvacsina Gézáét (Kiss S.-ra), Bak Lajosét (Kiss S.-ra) dr. Lehmann Róbertét (Csiky Viktorra), Kiss Ernőét (a jövő iparosaira) stb. stb.

Az illusztris, jól mulató társaság sokáig maradt együtt, éltetve a jubiléus, kinek hazafias, közhazsnu működése megérdemli az általános méltánylatot és elismerést.

F. S.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 28.

— **Egyetem ünnepe.** A kolozsvári m. kir. Ferencz-József tudomány-egyetem a folyó 1893—94. tanévi pályázatok eredménye, valamint a jövő tanévi pályakérdések kihirdetése alkalmából 1894. évi május 29-én a városi vígadó teremben ünnepélyt tart. Kezdeté d. e. 10 órakor. Az ünnepély rendje: 1. Dr. Brandt József e. i. Rector megnyitó beszéde. 2. Dr. Lőte József orvostudománykari e. i. Dékán felolvassa a lázról írt értekezését. 3. A folyó 1893—94. tanévi pályázatok eredményéről szóló kari jelentések és pályadíjak kiosztása. 4. Dr. Brandt József e. i. Rector befejező beszéde s az 1894—95. tanévi pályatértelek kihirdetése.

— **Megszaporított csendőrlétszám.** A királyhagotuli kerületekből a csendőrség létszámát tetemesen megszáporították az erdélyi kerület nemzeti védelmi vidékein. Tegnapra voltak Kolozsvárra rendelve a csendőrtisztek s az itteni parancsnokság osztotta szét őket. A csendőrtisztek és estve 9 órakor utaztak el ideiglenes állomás helyeikre.

— **A kolozsvári felsőbb leány iskola** önképző köre sikerült zárünnepélyt rendezett a kolozsvári lövészház ház helyiségeiben tegnap délután. Az ünnepélyen elegáns, nagy közönség jelent meg. A zárünnepély műsora a következő volt. 1. Ina Bánk bán-ból. Erkelől. Énekelte az önképzőkör énekkara. 2. Titkari jelentés. Irta és olvasta Aitai Gabriella, az önképzőkör titkára. 3. Csolnakkal. Tittől. Énekelte az önképzőkör énekkara. 4. Magyar vagyok. Petőfitől. Szavalta Booskor Adrienne IV. oszt. növ. 5. Lengyel táncz. Scharwenkától. Zongorázta Weisz Irán VI. osztály növ. Áldjuk meg a magyart. Alkalmi szavaltat előadták a III-ik oszt. növendékei. 7. Rózsadal. Rafftól. Előadta az önképzőkör énekkara. 8. Szép Ilonka. Melodráma. Előadók: Rosenberger Etelka, zongorán kísérté Jeney Jolán IV. oszt. növendékei. 9. Részlet Bánk bán-ból. Erkelől. Czimbalom előadta Feldheim Paula II. oszt. növ. 10. Bucsu. Bárá Eötvös Józseftől. Szavalta Generich Margit V. oszt. növ. 11. Kurucz dalok. Káldytól. Előadta az önképzőkör énekkara. 12. Sobridal. Dreysschoktól. Előadta Ferenczi Irén IV. oszt. növ. 13. Szavaltat. Előadta, Sturavits Emma IV. oszt. növ. 14. Ária Mártárból. Flotowtól. Énekelte az önképzőkör énekkara. 15. A madár szabadsága. Szindarab játszták: Olga hercegnő Ditrői Ilona, Méryen cserkesz hercegnő Fabinyi Lili, Marietta párisi komorna Kunecz Vilma. 16. Varázsvirág. Ének. Énekelte az önképzőkör énekkara. Mindenik közreműködő sikerülten oldotta meg feladatát s a közönség nem is késelt minden pont után elismerésének sürű tapsokban kifejezést adni. Az ünnepélynek d. u. 6 órakor volt vége.

— **Majális.** A kolozsvári román. kath. főgimnázium ifjúságának majálisa, a mely szombaton este tartatott meg, nagyon jól sikerült; daczára, hogy esett a zápor kimondhatatlanul és folyvást. A táncz már fél 7 órakor megkezdődött a legjobb hangulat mellett folyt a reggeli órákig. A négyeseket 168 pár járta. A közönség az idén is mint minden évben meleg pártolását azzal fejezte ki, hogy nem számítva a záporral, gyülekezett a „Lövéde” termébe, hol már 9 óra táján férni is alig lehetett, annál inkább tánczolni. Mondhatni Kolozsvár legintelligensebb közönsége volt együtt, így: Dillman Ferdinánd altábornagy, Bíró Béla apátplébános, Páll István statusi előadó, dr. Weisz Miksa, dr. Márki Sándor, dr. Kiss Mór, dr. Finály Henrik, dr. Martini Lajos, dr. Melczel Hugó, dr. Szamosi János, dr. Óváry Kelemen, dr. Groisz Gusztáv egyet. tanárok, Heppes Miklós tábl. tanácselnök, Booskor Mihály és Csányi Ferencz táblai bírák. Székely Miklós, Szentkirályi és Kertész gazd. tanárok, Vörös Sándor gazd. igazg. dr. Vajda Gyula, dr. Számek György tanár. A leányok névsorát összeírni nem lehetett, mert oly sokan voltak.

— **Az unitárius fegyzigalomra,** mely 1894. június hó 2-án fog megtartatni, a meghívók szétküldtek. A fáradhatlan rendezőség mindent elkövet, hogy ezen jó hírnévű mulatság minél fényesebben sikerüljön.

— **Elhalasztott majális.** Az ev. ref. kollegium f. hó 30-ára hirdetett szótárai majálisát a kedvezőtlen idő miatt két napal később, **pénteken június elsején** tartja meg.

— **Jutalom díjak adományozása.** Gróf Bánffy György ur bonczhidai nagybirtokos és az erdélyi gazdasági egyesület által kiállított és állattenyésztési szakosztályának elnöke, a folyó év őszén Kolozsvárra tartandó tenyész állatkiállításra kiadandó 100 frank arany jutalom díjat tüzdött ki két részben és pedig: 60 frankot a bonczhidai gazdák legjobb borjas tehénnek díjazására, 40 frankot a hazai juhok egy jutalomdíjára Hasonlóképpen ifj. László Ferencz ur m. gorbói földbirtokos és

az erdélyi gazdasági egyesület alapító tagja ugyanezen kiállításon kiadandó 60 frank arany jutalomdíjat tüzdött ki egy kőr megében született és nevelt, bármily ru, magyar fajta bikának jártalmazására. Teljes elismeréssel vagyunk a két adományozó nemes cselekedete iránt, a kik a tettükkel bizonyosságot adtak annak, hogy mezőgazdaságunk s ebben állattenyésztésünk ügyei iránt nemcsak melegen édes és lelkesedni tudnak, hanem ezt áldozat kész támogatásukban is résztetetik. Váminél többen követnek e nemes példát nagybirtokosaink közül és azok, a kik könnyen tehetik versenyre kelőnek a talomdíjak adományozásában.

— **A felsőbb leány iskola igazgatósága** szönetet mond Benigni Sámuelnek ki szíves s a felsőbb leányiskola önképző-körének a helyiségét ingyen átengedni záró-ünnepélyre mára, valamint Major József tánczmesternak ki Zsibó-ról jött és szíveségből gyakorolta a növendékekkel a spanyol táncot. De Genia Antonia.

— **Jótekonyság.** A kolozsvári Ferencz József tudomány egyetem gyógyszerészettan hallgatói 1894. május hó 19-én rendezett jótekonyság majálisára felülkelték:

Dr. Brandt József 25 frt, dr. Lőte József 10 frt, dr. Farkas Gyula 20 frt, dr. Issekutz Hugó 10 frt, Bíró János 20 frt, Székely Miklós 20 frt, Hincz Sándor 10 frt, dr. Fabinyi Rudolf 5 frt, Kanitz Ágost 5 frt, gr. Beldi Ákos 5 frt, dr. Csáky Ferencz 5 frt, dr. Ember Bogdán 5 frt, Hincz Gy.-né 5 frt, N. N.-né 5 frt, Wolff János 5 frt, Valentini Adolf 5 frt, Palóczy Lajos 5 frt, Dr. Mayer és Leitz 5 frt, özv. Ámon L.-né 5 frt, Hóntz K. 5 frt, dr. Mihály László 5 frt, Brunsz Hóntz 5 frt, Koelmeier Frigyes 5 frt, David László 5 frt, dr. Meisner N., dr. Frankis István, Mészáros Nelli, Török Sándor, Hos Sándor, dr. János Gyula, Moldován Lajos Török József 3-3 frt, Ruzitska Bela, Vettenstein Mária, Nagy Eszter Moldovánai Sándor 2-2 frt, Nyíri György, Károlyi Remete Ignác, Koczor Armin, Bene Lajos, Csései József, Zloczky Mihály Rácz Jenő, Simon Géza Lám Sándor, Bíró Bódog, Pócsa S., Nits János Ferenczy Imre, Somogyi M. ifj. Kőröcsánai Balika Miklós 1 frt 50—1 frt 50 kr, Reisenberger Albert 2 frt 50 kr, Erdélyi S. 50 kr. Összesen 10 frt 10 kr. Fogadják a nemes szívű adakozók az szíves adományaikért „segély egyetünk” halál szönetét. Keresztény János b. pénztáros.

— **Kossuth Lajos szobrára** ifj. Paskuy Antalné és Ruszka Margit gyűjtője Sz.-Somlyon adakoztak. Id. Paskuy István 5 frt, Paskuy Antal 5 frt, Nagy Ferencz 5 frt, Szabó Albert 2 frt, Altenburger László 1 frt, özv. Ruszka Istvánné 1 frt, Verán József 1 frt, Gámeneci 1 frt, László 1 frt, Balta 1 frt, Farkas István 1 frt, Balcska Ignác 1 frt, Ruszka Kálmán 1 frt, Ruszka Ignác 1 frt, Zobel Lipót 1 frt, Balcska Géza 1 frt, Szaplonczay Sándor 1 frt, Gerecz András 1 frt, Simay Gerő 1 frt, Lázár Ödön 1 frt, Ziofinger Péterné 1 frt, Bajnóha Gyula 1 frt, Kronberger 1 frt, Gámeneci Ödön 1 frt, Hegedűs Sándor 1 frt, Kedves János 50 kr, N. N. 2 frt, Vitézy Á. 50 kr, Nagy Lajos 1 frt, Jakocs István 1 frt, Legedűs Gyula 1 frt, Presia Román 1 frt, Biszterczy Elemér 1 frt, Márton Miklós 1 frt, Mile Mihály 2 frt, Donon Sándor 1 frt, Simó Károly 2 frt, Marsóczy 2 frt, Kazacsai József 1 frt, Böckel Béla 1 frt, Lázár István 3 frt, Bók Bertalan 5 frt Paskuy József 2 frt, Ajtay Endre 2 frt, Ajtay Endréné 1 frt, Ajtay Margit 50 kr, Ajtay Pali 50 kr, Ajtay Lili 50 kr, Somogyi Kálmánné 1 frt, Somogyi Kálmán 1 frt, X. Y. 1 frt, Thoms Lajos 2 frt, dr. Balogh Jenő 1 frt, Kőröcsánai István 1 frt. — Berettyó menti vadász társaságtól. Hamernyik Sándor 1 frt, Sim Ferencz 2 frt, Simó Károly 2 frt, K. Nagy Dezső 2 frt, Koczán György 2 frt, B. Bal Béla 1 frt, Bideskúty György 1 frt, Kőröcsán András 1 frt. Összesen **91 forint**.

— **Borbély György** tanár az „Aranyos vidék” szerkesztője egy rendkív.

AZ ELLENZÉK TÁRCZÁJA.

1894. Május 28.

Érvénytelen.

C. SWERDNÁTÓL.

Az „Ellenzék” számára fordította:

AMIKA.

XLIV.

(Folytatás.)

(103)

És aztán egy ablakmelyedésben levő ülésen mind a ketten helyet foglaltak, ugy, a hogy régenten szoktak volt ülni, egymásnak a derékát átölve, koronként a két férfira kinézve, a kik az alkony szelid homályában le s fel sétáltak, a gyümölcs és virág illattal terhelt levegőt a szivar illatával töltve meg.

— Édes Esszim, te egy bizonyos egyének az arczképét nagyon jól festetted le előttem — mondá Trixi. És én kész vagyok elhinni, hogy minden szavadat megérdemli. És ugy-e drágám, te nagyon boldog vagy?

Eszter fáradt helyett megszorította a barátja derékát.

— Trixi néhány pillanatnyi szünet után folytatta —

— És én is az vagyok — és azok vagyunk mindnyájan — éppen ugy, a hogy mondtam, hogy idővel leszünk — ugy-e megjósoltam? és megcsókolta a saját orcájához oly közel levő viruló arczot. Esszi — emlékezel, mit mondtam neked, hogy mi az az egyetlen dolog, ami hiányzik benned, de ha megvolna tökéletessé tenné?

Iskola Alapítvány

- Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Trixi röviden — ismét kiment a szobából és Bolda néni hysztériába esett.

— Igen; és aztán —

— Én csemettem a szobaleánynak, hogy Bolda néniit ápolja és kimentem Jan-kót felkeresni, s midőn megtaláltam, elmondtam neki mindent, aztán leültem és jól kisírtam a szemeimet örömben, hogy olyan okos leány voltál!

Az Eszter dereka körül levő kar ösztönszerű szorítása még gyöngédebben fejezte ki az örömet, mint a szavai tevők. — Egy kevés ideig mind a ketten hallgattak.

— Trixi — mondá Eszter szomorú hangon megtörve a csendet — és az ezredes azóta soha sem beszélt rólam?

— Nem, édesem válaszolá Trixi egy csókkal — soha. De azért meg vagyok róla győződve, hogy a szíve mélyében vezeklik és most busul a miért olyan — olyan ostoba volt — és hogy borzasztó unalmasnak találja Landsladront.

— Busul? — ismétli Eszter. Oh, Trixi miért busulna? Nem én utánam? Nem ugy érted?

— Én bizony ugy értem! — erősíté Trixi. Bár milyen hallgatag és fagyos, engem ugyan rá nem szed. Ő éppen ugy nem felejtett el téged, a hogy te nem felejtetted el őt. Ugy-e nem felejtetted el?

— Hogy volnék képes azt tenni, midőn tudom, hogy az ő felfogása szerint mindig jó volt hozzám, és annyira szeretet?

Az Eszter arca, melyet a Trixiéhez szorított hirtelen kiveresedett és égni kezdett.

— Oh, Trixi — folytatta — nagyon kellet, hogy ő engem szeressen miután felajánlotta, hogy azután is leányának neveze! Ő többet gondolt velem mint saját magára.

— Én tudom, hogy többet! És én mindig gondolok reá mint az atyámrá — nem tehetek róla — de ugy van. Az a gondolat az egyedüli bánatom, hogy soha sem fogom többé őt látni. Ha kibékülne valaki és jó barátságba lenne Briannal és elfelejtene minden egyebet, csak arra emlékeznék, hogy én mily igaz szíveimből szerettem! De nincs reményem, hogy valaha azt tegye.

— Miért ne volna? kérdi Trixi.

— Ő oly büszke — mondá Eszter sohajtva.

— Igen, ő büszke; de van valami mi még a büszkeségénél is erősebb, ámbár ő azt nem tudja, és az, a te iránti való szeretete. Esszi, én tudom! — s a kis asszony bölcsen rázza a fejét. Valamelyik nap ő is rá jön erre és akkor a szívébe rakja a büszkeséget a mennyi azóta bele tár és lejön ide Apáczá-Priórba a nagyon kedves lesz mint az a kedves em való öreg Macgregor maga! Meglásd, hogy igazam van! Az én jóslói tehetségem is tőne szokott lenni.

XLV.

Latimer Ezredes nagyon magányosnak és unalmasnak találta Landsladront. Büszkeségeben hideg volt és zárkózott, határozott, hajthatatlan és szilárd; de néha oly rideg és oly üres volt az a hely, hogy az a magányos ember alig bírta kiállani. Az a nagy szobák most még nagyobbak voltak és oly üresnek, üres magányossággal nyommasztólag hatott rá. Irtozott tőle, a nagy tükrökben a saját sovány arczát és szürke fejét meglássa. És eljött egy nap, midőn nem tudta azt az egyindültséget tovább kiállani.

(Folyt. köv.)

gazdag tartalmu emlékkönyvet állít össze az Émke közgyűlése alkalmából. A könyv 16 nagy ivre terjed és a jövő vasárnapi közgyűlésre fog megjelenni. A sajtó alatt levő könyvből alkalmunk volt bepillantani s tapasztaltuk, hogy a velin papírra nyomott emlékkönyv mind tartalom, mind külső kiállítás tekintetében felül múlja az eddig hasonló alkalmakból megjelent műveket. Elöl a könyvből Kossuth Ferencnek és Kossuth Lajos Tódornak az Émke-ről írott emléksorai vannak saját kezű íráskönyvekben bemutatva. Nagyon sok becses adatot tartalmaz a nagy regényíró Jósika Miklósról s igen számos szép kivitelű kép díszíti a minden tekintetben értékes művet. A könyv részleteinek ismertetése vizsgálatunk.

— **Gyászír.** Özv. Véber Sándorné szül. Alsó-Járai Ferenczi Eszter, a maga és gyermekei: Sándor, Ilona, Erőz Draskoczi dr. Morvai István s kis leányuk: Ilonka; valamint az elhunytak édes testvére: néhai Nagy-ajtai Kriza János unitárius püspök özvegye szül. Homoród-Karácsonfalvi Fűzy Borbála; ugyiszintén elhalt testvére: Maros-Csögedi Pap Alajos semmitűszéki bíró nejeének szül. Homoród-Karácsonfalvi Fűzy Eszter gyermekei: Pap Ágnes özv. Farnos Eleké, dr. Pap Samu országgyűlési képviselő, Pap Eszter dr. Boér Jenőné és Pap Farkas, kir. táblai elnöki titkár, valamint a közeli és távoli rokonok nevében mély fájdalommal jelenti, hogy a szerető édes anyja, a kedves jó nagyanya, dédanyja, jó testvér, nagynéné és rokon nyugalmazott főkörmányszéki alszámvevő-ségi alelnök, Alsó-Járai Ferenczy Mózes özvegye Homoród-Karácsonfalvi Fűzy Krisztina életének 80-ik s örvényességének 10-ik évében f. hó 28-án jobblétre szenderült. A nő szív szép tulajdonságaival ékeskedő, hitben és vallásosságban tündöklő, családra, egyházra és társadalomra áldásteljes hosszú élet zárukt, melynek kiálvására könyveket hullatunk, de könnyeink közt fájdalomunkban is lelünk fölé: legyen az Őr anan szépségeit áldva. Földi részei f. hó 28-án u. 4 órakor fogtak be-magyar-utca 36. sz. házára, unitárius szertartás szerint, a felette tartandó ima után a köztemetőbe kikisérteni és végnyugalomra helyezni. Áldás emléké! Béke porain!

— **Temetés.** Folyó hó 26-án u. 5 órák nagy részvét mellett kísérték ki örök nyugalomra Szigeti Béla városi polgár és mészáros mestert. Az elhunyt ravatalára a következők tettek koszorúkat: neje és gyermekei: Zoltán, Aranka és Árpád. Az elhunyt szülei, testvére Anna. Továbbá sógora Csiky Zakariás és családja. Rokonságok Varkády család. Ezenkívül küldöttek még igen szép koszorúkat: Entstrasser Benedek, Fajk István, Pál Andrássé, özv. Babolnai Gyuláné, Kondász Ferencz és többen. A korán elhunyt férfit gyászolják:

Özv. Szigethy Béláné szül. Bagaméri Veron, mint bánatos neje és gyermekei: Zoltán, Aranka és Árpád. Szigeti Mózes és neje Jelen Juliánna, mint szülők. Szigeti Anna özv. Oriold Józsefné, Szigeti Róza férj. Csiky Zakariásné és gyermekei, mint testvérek. Bagaméri Károly és neje Bruzer Katalin, mint após és anyós. Vincze István és neje, Bagaméri István és neje, Bagaméri Ákos, mint sógorok és sógornők. Id. Varkoly János és neje Jelen Vera és gyermeke.

— **Szégyeljek magukat** a következő germanizáló hazai czégek: Andreas Lingner, Eisenwaren-Handlung, Schässburg. H. Brecher & Rosenfeld Manufactur, Specerei, Galanterie, Eisen- und Leder-Handlung Naszód (Siebenbürgen). J. Schneider & Comp. Budapest V. Sas-utca 28. Jakob Nuszbacher Gemischte Waarenhandlung Naszód (Siebenbürgen). M. G. Zobel, Broos, (Szászváros) Siobenburg. Walko, Streck & Co. Gölniczványa. Friedrich Kelp. Bistritz, Siobenburg. J. B. Theil, Mediasch. Ezeket a hazájuk nyelvével megelégedett czégeket kerülje el minden magyar, ne lépjen velük üzleti összeköttetésbe senki, míg meg nem tanulják használni a haza nyelvét. Egyenként és összesen addig szégyeljek magukat.

— **A joghallgatók** segélyegylete szombaton tartotta meg évzáró közgyűlését, a melyen a tisztikarnak végleg megadta a felmentést. Ezután megválasztották a szűnidei választmány. Elnöke lett Grätz Gusztáv, ki egyszersmind az Egyetemi Körszűnidei elnöke is, választmányi tagok lettek. Balázs Károly és Kovács Gyula.

— **A szeméthordók boldogítják** Kolozsvár lakóit mindennap kora reggel, hangos csemetéssel együtt össze az udvarok család népségeit, kik a szeméttel a szekérre rakják. A szemét kihordási vállalat fogatai most már az utcák szeméteit is mindennap elszállíthatják és így semmi szükség nincs azokra a disztelen szemétládákra a melyek a fűtőren s egyes utcákban éktelenkednek s a levegőt tartalmukkal rongják. Ezeket a ládákat a hatóság most már távolítja el.

— **Büvészeti mutatványokat** produkált tegnap este a nyári színházban bizonyos Anetelli ur teljesen zsufolt színház előtt. A közönség úgy látszik ráéhezett már valamely látni valóra most az igen közönséges, büvész produkciókra is nagy számban jelent meg és minden helyt elfoglalt a nyári színházban. Az a mit Anetelli ur produkált, egyáltalán nem új, de azt is el kell ismernünk, hogy mutatványait elég ügyesen csinálja. A karzat romlatlan lelkesedéssel tapsolt a bőbeszédű büvésznek.

— **A bethleni-főiskola** előjárósága Nagy-Enyeden f. hó 23-án megválasztotta szeptembertől számított 3 évre rector professornak Nagy Lajost tanító-képezdei igazgatónak Váro Ferenct, kit ez alkalommal negyedszer ér a megtisztelő kitüntetés mert az idén 9-ik éve, hogy az igaz-

gatója a főgimnáziumnak. Választás alá bekerült az Inspector professori állás is, mivel Szilágyi Gyula tanár, ki kilencz évig volt az intézet gazdasági ügyeinek buzgó és lelkiismeretes vezetője, ez állásáról lemondott. Inspector professor az előjáróság bizalma folytán Bartha Zsigmond tanár lett.

— **Oláh gyűlés** Maros-Ludason. Maros Ludason, mint levelezőnk jelenti, oláh gyűlés volt a napokban. Ez a gyűlés nagy szabásu akart lenni, de huszárokat kért a hatóság, a melynek előre nesztét vették s így kevesebb számmal gyűltek össze abból a czélból, hogy szidják a magyart s annak mind ama jótéteményeit, a melyvel őket szolgálóból urrá tette.

— **Oláh izgatások** Forróban. Ferróban (a mezőförsen) folyamatban van az oláhok bujtogatása, Mint levelezőnk értesít, — egyik pap kezdi a másik végzi a bujtogató beszédek tartását. A nép fejét egészen megtöltötték maszlaggal. Az a pár magyar család, mely ott lakik ki sem mozdulhat a lakásából este s nappal is alig mer kimenni mert az oláhok folytonosan isznak, kiabálnak. Nem dolgoznak s azt állítják, lesz nekik pénzük az urakéból, a dolguk most már biztos, mert Bécs velük tart. Csak azt a percet várják, a melyen kezdeniök kell . . . Jó volna, ha ezeket a lázító papokat a hűvösre tennék, had várják a szabadságukat is Bécsből.

— **Pánczélesek** és a szomszédos községekből írja levelezőnk n.-dersei pap és esperes, Staltregán János erélyes befolyása folytán 2—2 oláh polgár utazott el a n.-almási gyűlésre, mely gyűlésnek czime a tanítók fizetésének rendezése. A rendőrség és büntetőbírószék erélyes fellépését dhajtuk minden hazafiatlan tény és beszédek ellenében nem azért, mert félünk a badarságokat hallgatni, hanem mert elég erőseknek tartjuk a magyarságot a fészkelő-déseket megtorolni. — Jellemző társadalmunkra, hogy az esperes urnak egyszerre több fia magyar alapítványon a kolozsvári konviktusban.

— **Jegenye.** Mint értesülünk, Betegh Péter, a jegeynei fürdő-igazgatóság tagja, mindent elkövet, hogy az ismert kies fekvésű kitűnő gyógyhely felvirágozzék. Az idény beállta előtt újjólag lett az egész fürdő parkirozva, Lawen-Tenis játék-helylél rendezve. Értesülésünk szerint fürdő-orvosul újjólag sikerült az igazgatóságnak dr. Farkas Géza megyei főorvost megnyerni. Étkészőhelyiségeit az igazgatóság az általános ismert s jó hírnévnek örvendő Lőrinczy József-re bízta. Ünnepekész majálissal egybekötött megnyitás június hó 3-ikán tervezetik, miről falragaszok fogják a t. olvasóközönséget értesíteni. Addig is a kiránduló közönség rendelkezésre állanak a fürdő összes helyiségei az étteremmel egyetemben, hol kitűnő kiszolgálattásról gondoskodva van.

— **Gróf Zichy Géza lemondása.** Az, a mit hetek óta többé-kevésbé határozott formában rebesgettek, hogy t. i. gróf Zichy Géza, a nemzeti színház és a m. kir. operaház intendánsa, erről az állásáról lemond bekövetkezett. A hivatalos lap a legelső helyen a következő királyi kéziratot olvassuk: Magyar miniszterem előterjesztésére gróf Zichy Géza belső titkos tanácsost a budapesti operaház és a nemzeti színház intendánsi állásától saját kérelmére felmentem. Kelt Bécsben, 1894. május hó 18-án. Ferencz József s. k. Hieronymi Károly s. k.

— **Kaszirnoak** ajálkozik egy közepkoru nő vagy gazdasszonynak helyben vagy vidékre muzeum-utca 1 szám alatt tudakozódni lehet.

— **A szabadkőművesek jubileuma.** Sopronból távirják szombati kelettel, hogy a soproni szabadkőműves páholy 25 éves jubileumi ünnepségére, mely holnap lesz, nagyszámu külföldi szabadkőműves küldöttek érkeznek. A soproni páholy a legidősebb az osztrák-magyar monarchiában, Holnap különvonaton 120 szabadkőműves érkezik Bécsből és 70 Budapestről. Ma este találkozás lesz a Pannónia-vendégfogadóban, holnap délelőtt pedig ünnepi munka lesz a kaszinó fényesen feldíszített termében. Ezután ünnepi lakoma következik délután pedig kirándulások lesznek a vidékre. A nagy-kánizai páholy, mely a soproni páholynek filiális, testületileg vesz részt a soproni ünnepségen.

— **A pávatoll.** Kinában a pávatollaknak nagy becsületük van és nem is nők viselik, hanem férfiak. Pávatollat azonban csakis a császári ház hivatalnokai, magasállásu emberek és katonatisztek viselhetnek. A pávatoll valóságos érdemrend, amelyre vagy születik az ember, vagy mint vitéz katona megszerzi. Aki pávatollat visel, embertársaitól elvárhat bizonyos tisztelést. A pávatoll viselésének három rendje van: egyszemű és háromszemű. A leghosszabb pávatoll, melyet viselni szabad, 25 centiméter lehet.

— **Uj szer a migrain ellen.** A kik ismerik a migraint, a kik már szenvedtek ebben a minden életkedvtől, minden tetterőtől megfosztó alattomos bajban, azok tudni fogják mit jelent ez a varázsige: megtalálták a migrain biztos ellenszerét. Az új szert dr. Owerlach német egészségygyi tanácsos fedezte fel és „Migrainin” névvel látta el. Ugy az orvosok, mint a betegek, a kiknek már volt alkalmuk az új szert használni, egybehangzón nyilatkoznak jósa, csalahatatlán hatása felől. Elég belőle egy gramm és a fájdalemak már alább hagynak.

nehány egy gramm adag pedig nemcsak teljesen megszünteti a bajt, hanem gondos óvakodás mellett praeventivumul is szolgál ellenében. Ha Pwerlich szere e tulajdonságokkal valóban bír, a magrain betegeknek nincs többé mit félniök kinzó rémüktől.

— **Oláh népgyűlés** Szilágy-Somlyón. Lapunk közlelőbbi számában a főváosi lapokból átvett azon hir jelent meg, mely szerint Szilágy-Somlyón f. hó 18-án 5—6 ezer főből álló oláhság gyűlést akart tartani, de a csendőrség szuronyai láttára eloszlottak s hazamentek. Lapunk egy barátja e hirre vonatkozólag arról értesít, hogy e közlemény a valóságnak nem felel meg. Tény, hogy a somlyai vikárius, a Silvánia pénz-intézet emberei, s a vidéki papság nagy garra népgyűlést hirdetett erre a napra oly czimen, hogy a polgári házasság törvényjavaslata ellen feliratot fognak készíteni. hogy a szilágyi oláhság az az napon tartott hetivásáron dolgát elvégezve, ügybe sem véve a pópák és dászkalok lelkesítő beszédeit, — szépen haza tért, s buzgó agitátorok alig tudtak 16—20 oláh parasztot összefogdosni, a kik hitetlen fejcsóválgatás után szintén cserben hagyták az őket kapacizáló pópákat. Így aztán a karhatalomnak kirendelt rend és csendőröknek semmi dolga nem akadt. A pópák a nagy fiasók feletti bosszúságukban a vikár lakásán — később vigasz — értekezletre gyűltek össze, mely a hatóság képviselőjének jelenlétében folyt le, s itt nagy-szebeni komité részére 6 tagot választottak a nagyobb részt távollevő elvtársakból. A jelenlevők ugyanis a kétes értékű megtisztelést, különböző kifogásokkal élve, nagyobb részt visszautasították. Ebből világosan kitűnik, hogy a szilágyi oláhok megvannak elégedve sorsukkal s éppen nem áhítosnak a pópák vezetése alatt testvérhábotura. Békésen jó egyetértésben élnek ők itt a magyarsággal. Viszont kitűnik, hogy bizony a pópák és a Silvánia főbb emberei nagyon működnek abban, hogy azt a jó egyetértést alá aknázzák, a mi nekik nem lehetetlen — sikerülhet is. Ám ehhez még idő kell; addig pedig igen üdvös dolog volna köztük szétűtini, hogy az alapjában romlatlan nép között ne legyen idejük a fekelty terjeszténi.

— **A mai Jeruzsalem.** Érdekes adatokat szolgáltat a jeruzsalemí angol konzul a mai Jeruzsalem felől. Adatai szerint Jeruzsalem ma már nagyon kiépült a határai mindenfelől kiterjedtek. A hol körülötte egykor mezők és szőlők terültek el, ott a külvárosok állanak a telkeket ug az egyesek, mint jótékony és missziókat terjesztő új egyesületek is szaporán megszvik és így a város egy nagy része igazi Uj-Jeruzsalem. Van már nekik népkertjük is a Jaffa kapu kívül, kereskedelmük pedig növekedőben van. Főként a narancsa és olajüzlet virágzik. Azonkívül a bolttenger felületén uszó „földi szurok”-kal is jó üzleteket csinálnak. A vidék gazdagon termi a gabonát és táplálja a házi állatokat.

— **A sárgaláz.** Triesztből távirják: Az Adria magyar gőzhajózási társaságnak Nagy Lajos nevű gőzöse Braziliából, 28,500, kávéval megrakott zakkal és 33 utassal oda érkezett. Utközben négyen, köztük a kapitány és az első gépész sárga lázba estek. A két utóbbit a betegségbe bele is halt. A gőzöst nyomban vesztégar alá helyezték. Weizenbaum bécsi tanár ma délen a Colombo gőzös fedélzetén meghalt. Olantini matröz holttestét felboncolta és a bakteriológiai vizsgálat alapján konstaltta, hogy sárgaláz volt a halál oka.

— **Az oláhországzi zsidók helyzete.** A „Frankfurter Zeitung” bucaresti levelezője megdöbbenő vonásokkal ecseteli azt a politikai és társadalmi helyzetet a melyben az oláhországzi benszült zsidók vannak a többi oláhokkal szemben. A cikk-író elbeszéli, hogy a Rosetti-Carp miniszterium ugyan nagyonok üdvös dolgot cselekedett már úgy közzgazdasági, mint szociálisra téren is, de épen az oláhországzi zsidók kérdés az a nebulásvirág, a melyhez nem akart nyulni. Szégyenletesnek mondja azt a helyzetet, — hogy azok a zsidók, — a kiknek Oláhországban kívül nincs hazájuk sehol a világon, — nem képesek az állampolgári jogosítványhoz hozzájutni. A mellett elűtik őket a házalástól, a falusi letelepedésektől, a mimind arra mutat, hogy egyszerűen ki akarják őket éhezteni. Hiába folyamodtak ez abuzus ellen, az oláh kormány a mai napig nem tette meg azt, hogy az oláh hadsereg zsidóhittű katonáinak szülőt polgároknak tekintse. Sőt még ennél több is történik. — A közgazgatási tisztviselők nagy része saját szakállára üzi az antiszemitazkodás mesteriségét. — Pedig ezt már az oláhországzi intelligens és humanus társadalom is elítéli teljes mértékben. Főként a bakani prefektus nyujt erre nézve szégyenletes példát. Erőszakosan ki akart a kerületéből 1200 zsidót kergetni és csakis a király jó lelkiségének volt köszönhető, hogy az üldözött emberek megmaradhattak tovább is régi fészükben. Egyébként most már, miután a szenátus bizottsága még kártérítési jogukat is kétségre vonta, — egyesek az oláh országgyűléshez fognak fordulni az ottani zsidók és arra fogják kérni a törvényhozást, hogy őket továbbra ne tegyék ki a hontalanság átkos állapotának.

— **Igazságügyi kinevezések.** Az igazságügyi miniszter, a mint értesülünk, Kovács György zilahi kir. törvényszéki joggyakornokot a zombori kir. törvényszékhez. Pildner Károly segésvári kir. járásbírószéki joggyakornokot a fogarasi, Székely F. dévai kir. törvényszéki joggyakornokot az algyógyi kir. járásbírószághoz aljegyzőkké,

Kritsa Izidor lippai k. jbrósági irnokot segédteleknyvvezetővé, Benedek Lajos medgyesi kir. járásbírószéki irnokot a nyárad-szeredai kir. járásbírószághoz, Módi Károly deési kir. törvényszéki irnokot a székely-udvarhelyi kir. törvényszékhez segédteleknyvvezetőkké, Raffa Sándor kolozsvár-árosi kir. járásbírógi díjnokot a bánffy-hunyadi Császár Gézát a sepsi-szt.-györgyi kir. járásbírószághoz irnokokká nevezte ki; továbbá Dániel Imre algyógyi királyi járásbírószághoz aljegyzőt a dévai kir. törvényszékhez, Grubel István székely-udvarhelyi kir. törvényszéki segédteleknyvvezetőt a vizaknai kir. járásbírószághoz, Nagy Gyula kalocsai kir. törvényszéki irnokot a deési, Jóséphi dózsef nagy-czenki kir. járásbírószághoz irnokot a medgyesi kir. járásbírószághoz és Deák Lajos bánffy-hunyadi kir. járásbírószághoz irnokot a kolozsvári kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Pedellushól — igazgató.** Milwaukee városában történt. Az ottani községi leányiskola pedelusát az igazgató elcsapta, a miért a tanítónőkkel a kelletinél többet nyáskodott. Mikor aztán az iskolaigazgató meghalt a városatyák rövid habozás után az elcsapott pedellusnak ajánlották fel a direktori állást, a ki azt köszönettel el is fogadta. Ez a kedves eset még az egyébként elnéző amerikai lapokat is kiharozta a sodrúkból, melyek most a városatyák eljárását „Pimasznak, és „bambának” mondják.

— **Kerestetik egy lapkihordó.** Jelentkezhetni lehet az „Ellenzék” kiadó hivatalában a délelőtti órákban.

Mióta káromkodnak Magyarországon?

Mindenkor aktuális cikkely.

Erre a kérdésre a legtöbb magyar azt felelné, hogy mióta meg van Magyarországhoz. Mert tagadhatatlan tény, hogy erősen káromkodó nemzet vagyunk. Annnyira belénk van olva a virtus, hogy szinte már sok.

A magyar parasztnak még a dicséretében is benne van a káromkodás, ugyanynyira, hogy talán nem is képes azt mondani valaki felől, hogy „derék ember.”

Ha ilyen kijelentést akar tenni, a legtöbb esetben meg is toldja. Olyan módon, hogy bizony alig van köszönet benne, mert a dicsérete ilyen formán fog hangzani: „Annyi bizonyos, hogy derék ember, üssön bele a háta közepébe a menydörgös menkö” Olyan hatalmasan tudunk káromkodni s ylyan gyakran tesszük, hogy az ide vetődő idegen ezt tanulja meg legelőször.

Az osztrák tartományokból ide kerülő bakatiszt pláne sokra viszi ebben a tekintetben. Kolostorban nevelt s az életbe egyszerre kipottyanó fiatal urnaknak a szeme is szikráit hány, ha egy őrmestert káromkodni hall.

Ugy ki tudják már azt minálunk cizrázni igazán, hogy netovábbját képezi minden néven nevezendő káromkodásnak. Megszólal abban a neki veszekedett fantázia is.

Hát a magyar történelmi társulat közlönyében a „Századok”-ban most arról cikkezik Lehoczky Tivadar, hogy „Mióta káromkodnak Magyarországon?”

Utána nézett a dolognak már t. i. annyira, a mennyire ez lehetséges s arra a kissé naiv és hihetetlen eredményre jutott, hogy nálunk csakis a mohácsi vész után kezdtek el káromkodni a magyarok.

Mikor a válságos szomorú idők bekövetkeztek s mikor tulságosan el volt keseredve a magyar. Legalább erre mutat az, hogy ez időtájtban hozták az első ismert törvényt a káromkodások ellen. Hát ha örökre eldönthetetlen marad is az a kérdés a minthogy az marad, hogy mióta káromkodnak Magyarországon! az kétségtelen hogy a káromkodókat 1563-ban kezdték büntetni, a mikor a pozsonyi országgyűlés megalkotta a 42-ik törvényczikket.

Ez időtől kezdve aztán egyre-másra hozták az ilyen törvényeket, de eredménytelenül, mert a busuló magyarok dehogy szakítottak ezzel a szokással.

Nem érdektelen, hogy a káromkodást a katonák között is igyekeztek elnyomni; épen ott, a hol ez a furcsa virtus a legnagyobb tökélyt érte el s a hol most is a lehető legnagyobb színvonalon áll.

A Bach-korszakban megtörtént, hogy a tulságosan is lelkiismeretes zandárok olykor-olykor a káromkodókat följelentették, de hiába, mert a bírák meglehetősen tisztában lévén a magyarországi állapotokkal, azt mondták ki, hogy a káromkodás a magyar embernek a második természet s így a közönséges czikornyás káromkodás gonosz szándéku bünténynek nem minősíthető.

A mi nagyon helyes okoskodás volt, mert ha a káromkodó magyarokat mind megbüntetnék, akkor aligha volna köztünk — „büntetlen előéletű”.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

A martyrok hazautazása.

Vizakna, május 27.

Tegnap Kapustól—Szebenig minden állomáson nagy néptömeg várta a hazájukba visszatérő római martyrokat. A ladamosi állomásra Márk Lázár örményszéki körjegyző vezette a hősöket fogadó küldöttséget lóháton.

A népszerűség pocsolyájában nyakig ázó martyrok ma utaztak keresztul Vizaknán. Vinczellér, Popa, Isaia, Hentes, Isaia és Ghiso Joon idevaló papok és martyr aspiránsok tegnap barátságos felszólítást kaptak Szűcs József polgármestertől, hogy igyekezzenek a népet a tünéstől visszatartani: ergo maguk vezették őket az állomásra. Herepei Károly rendőrkapitány 4 csendőrrel és J pénzügyőrrel tartotta fenn a rendet. Vagy 1000 oláh volt künn, kik hatalmas szetreáskzával fogadták a vonatot. A közel tolakodókat Herepey visszavonulásra szólította. Erre őt tetteleg bántalmazták. A kapitány erre intett, két lövés dördült el.

Az oláhok igen izgatottak, fenyegetőznek, szitkozódnak. A magyar lakosság elég nyugodtan és bátran viseli magát, de nem vagyunk meggyőződve, hogy a felizgatott tömeg nem fog erőszakoskodni. A fogadtatásnál beszédet senki nem tartott, mert a vonat igen kevés ideig állott.

Lázongó oláhok.

Gyulafehérvár, máj. 28.

A Memorándum pör egyik vádlottja és elítelt bűnös: Patitia Rubin gy.-fehérvári ügyvéd tegnap érkezett haza. Nagy tömeg elbolondított oláh várta ezt a hamis prófétát az indóháznál, a kik erősen orditozva rendetlenkedve várták az elítelt „martyrt”.

Hat rendőr és hat csendőr a tömeget rendre intette, de midőn ez nem használt kezdtek szorítani őket.

Ekkor egy oláh megragadta egyik csendőrt fegyverét és azt kiakarta venni a kezéből. A csendőr pedig kénytelen volt a lázzadót hasba szurni, mire a tömeg iszonyu ordításba tört ki.

A csendőrség Rubin Patitiát kocsiába akarta ültetni, hogy így elvive a tömeg szeme elől, az csillapuljon le, de a botrány kereső martyr tiltakozott ellene. Ez alatt a zavar és rendetlenség egyre nőtt.

A népet bolondító pópák mintegy kétszáz oláh parasztot csődítettek Patitia lakásához, a kik bepálinkázva sirásba törték ki a ravasz oláh ügyvéd elítélése felett.

A siró és tüntető tömeg között **több oláh nemzetiségű baka is volt.**

Itt aligha sajnálatos zavar nem történik, ha a várból a katonaság ki nem vonul. A helyzet egész Gyulafehérvár környékén és az oláhok által nagyobb számban lakott vidékeken egész Erdélyben igen aggasztó.

Memorandumosok ügye az Olasz parlamentben.

Budapest, máj. 28.

Rómából jelentik:

Az olasz képviselőház tegnapi ülésén Imbriani képviselő kérdezte Crispi kormányelnöktől:

Szandékoznak-e akciót indítani az ausztria-magyarországi elnyomott nemzeti-ségek jogainak megóvására?

Crispi kijelenti erre, hogy ilyen kérdés nem válaszolhat.

Imbriani azt kiáltja: Kolozsvárról jajkiáltás hallatszik hozzánk. (?)

Az olasz parlamentnek föl kell emelnie büszke tiltakozó szavát.

Ki kell fejezni rokonszenvét ama népek iránt, melyek függetlenségükért harcolnak.

Az elnök Imbriant nem engedte tovább beszélni.

Az ingadozó kormány.

Budapest, május 28.

Tegnap minisztertanács volt. Hogy miről volt szó, azt a legmélyebb titokban tartják. — A kormánypárt körében beszélék, hogy Wekerle propositói a király előtt nem találtak kedvezőtlen fogadtatásra. A miniszterek azonban agodalommal néznek a jövőbe és majd valamennyien Bécsbe utaztak, hogy a helyzetet a lehetőleg tisztázzák.

A bécsi derby.

Bécs, május 28.

Óriási közönség vett részt a lóversenyen.

A nagy derbyt 114,000 koronát Blaskovics Ernő „Atagus” nevű lóva nyerte.

A tribünök a magyar és osztrák arisztokráciával voltak tele.

Öt ló elbukott.

A híres „Dunglas” nevű ló a lábát törte, úgy hogy azonnal agyon kellett lönni.

Négy jökei megsebesült.

Felelős szerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Segédszerkesztő és kiadó laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

H I R D E T É S E K.

Sz. 2165 — 1894. tlvk.

494. (1 — 1)

Hirdetmény.

A székely-udvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy az udvarhelymegyei takarékpénztár végrehajtónak Keresztes József postaszolg. sz.-udvarhelyi lakos végrehajtást szenvedő ellen 350 frt s jár. kielégítése végett ezen kir. törvényszék területéhez tartozó f.-boldogasszonyfalvi 257. sz. tjkvben Keresztes József nevére irt A + 424. hrsz. szántó 12 frt, 459. hrsz. szántó 58 frt, 505. hrsz. szántó 12 frt, 1185. hrsz. szántó 1 frt, 1335 $\frac{1}{2}$. hrsz. szántó 5 frt, 1470. hrsz. kaszáló 3 frt, 2600 $\frac{1}{2}$, 2601 $\frac{1}{2}$, 2602 $\frac{1}{2}$, 2609 $\frac{1}{2}$, 2610 $\frac{1}{2}$, 2611 $\frac{1}{2}$. hrsz. szántó 38 frt, 3045, 3046. hrsz. kaszáló, szántó 45 frt, 460 hrsz. szántó 31 frt, 2940, 3033 hrsz. kaszáló, szántó 133 frt, 457. hrsz. kaszáló 3 frt, 471. hrsz. szántó 35 frt, 6073 $\frac{1}{2}$. hrsz. erdő 21 frt, 1059 $\frac{1}{2}$, 1061 $\frac{1}{2}$. hrsz. szántó 2 frt, 1218. hrsz. szántó 9 frt, 1310 $\frac{1}{2}$. hrsz. szántó 2 frt, 1593, 4159 $\frac{1}{2}$. hrsz. kaszáló és szántó 11 frt, 1877 $\frac{1}{2}$. hrsz. szántó 9 frt, 2220 $\frac{1}{2}$. hrsz. kaszáló 4 frt, 2488 $\frac{1}{2}$, 2489 $\frac{1}{2}$. hrsz. szántó 13 frt; a f.-boldogasszonyfalvi 290 kflvi A I. 1—7. rendsz. közösből B. 115. alatt Keresztes Józsefet illető 9332/631004-ed rész jutaléka 23 frt; az árvátfalvi II. rész 7. sz. közös tlvki A + rdz. fekvőből B. 118. alatt Keresztes Józsefet illetett s B. 300. alatt Máté Pál bikafalvi lakos javára ártírt 9332/631004. rész 40 frt kikiáltási árban külön tlvki jószágtestenként az 1894. évi július hó 24-ik napján d. e. 9 órakor F.-Boldogasszonyfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog-nak adni.

A venni szándékozik a becsárnak 10 százalékát készpénzben, vagy óvadék-képes papírban kötelesek a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. telekkönyvi hatóságnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság

Sz.-Udvarhelyt, 1894. évi május hó 4-én.

ILLYÉS FERENCZ,
kir. törvényszéki egyetemes b. h.

FESZT ANTAL

Szentgyörgy-hegyi téglagyárából
már kapható
kitűnő minőségű téglá.

Megrendelhető:

külkirály-utca 35. sz. alatt a tulajdonosnál

és Flóra Gyula fűszer-üzletében,
a Széchenyi-téren,
a hol minta-raktár is van.

508. (1—2)

Tisztán kölesönös. — Részvényesei nincsenek.

Az összes nyereség a biztosítottak
javára esik.

**A legnagyobb és leggazdagabb
PÉNZINTÉZET**

a világon.

Biztosítási alapja

907 millió frank.

"THE MUTUAL"
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.
ALAPÍTVA 1843.
Biztosít
emberéletet
legkülönbözőbb és
legelőnyösebb
módozatok szerint.
Prospektusokkal és tüzetesebb fel-
világosítással szolgál az 428. (12—x)
Erdélyi aligazgatóság
Kolozsvárt, Belhid-utca 16. sz. alatt.

A legkitűnőbb ásványvizek anyaföldjének

a székelyföldnek kincses terméke!

"RÉPÁTI"
legtisztább égvényes gyógy-savanyuviz,

mely páratlanul szerencsés vegyi összetétele és rendkívül dus, főleg kö-
tött szénsav tartalma folytán, ritkítja pártját a kontinensnek.

Elsőrangú gyógyital.

különösen emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese- és gyomorbetegségeknél,
gyulladásos hólyag és köszvényes bántalmaknál; mely betegségeknél ellen
a "répáti" ásványvíz használata megbecsülhetetlen értékű s a legmés-
szabb menő figyelemre méltó.

Legfelségesebb ízű, legegészségesebb borviz,

mely tekintetben is a "répáti" ásványvíz mellett, a forgalomban levő
ásványvizek legtöbbjei határozottan eltorpülnek.

A "répáti" ásványvizet mint ritka természeti kincset tehát, úgy is
mint a belső szervek betegségei ellen legkellesebb, leghatásosabb s egy-
szersmind legolcsóbb gyógyító szert, úgy is mint páratlan élvezeti italt
(igen jeles orvosi bizonylatok), valamint a gyakorlatból merített magán
tapasztalatok alapján minden célzatos elfogulatlan ivónak rendes
használatára a legmelegebben — lelkiismerettel ajánlhatom.

Mindig friss töltésben kapható Kolozsvárt: Misselbacher,
Herczeg Albert, Kónya és Hirschfeld Sándor uraknál, a gyógyszer-tá-
rakban és minden nevezetesebb vevődeglőben.

Kiváló tisztelettel

a répáti gyógyforrás kezelője:

GYÖRGY JÓZSEF,
Kézdi-Vásárhelyt (Háromszékmegye.)

5. (17—46)

Egy nagy üveg 10 kr.

A székelyföld legszénsavdusabb, legkellesebb ízű és legol-
csóbb savanyuvize a

"BAROSS FORRÁS"

kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál. Gazdag szénsav tar-
talmánál fogva a a bornak ízét kellemessé teszi és színét nem vál-
toztatja, miért is a vendéglős uraknak „Spritzer“ gyanánt
különösen ajánljatik

Ujabb orvosi bizonylatok a „Baross“-forrásról:

Az erdővidéki „Baross“-forrás név alatt újabbban forgalomba hozott ásványvíz egyike hazánk legtöbb szabad szénsavat tartalmazó forrás termékeinek.
A víz tiszta, átlátszó üledék és mellék íz nélkül való, igen kellemes és üdítő
élvezeti, járványos időkben kitűnő étrendi ital. Gyógyhatása a légutak és tápcs-
torna, de különösen a húgyszervek idült hurutos bántalmánál érvényesül. A víz
töltése, dugaszolása és kiállítása tiszta, czélszerű, kifogástalan.

Kolozsvárt, 1893. április hó 10.

Dr. Purjesz Zsigmond s. k.,
egyetemi tanár.

kellemes, üdítő s kiváló gyógyhatású ásványvíznek tartom
a „Baross“-forrást stb
Kolozsvárt, 1892. július hó 15.

Dr. Fabinyi Rudolf s. k.,
a kir. tud. egyetem vegytani intézetének igazgatója.

A „Baross“-forrás savanyuvizet kellemes, izgató hatásánál fogva a légző
és emésztő szervek és a húgyhólyag hurutos bántalmánál kitűnő eredménnyel
rendeltem. Izgatottságot, vértóbulást nem okoz. Igen gazdag szabad szénsav és
gazdag vastartalma miatt tisztán vagy borral keverve rendkívül kellemes, üdítő
savanyuviz. A víznek külső kiállítása, dugaszolása teljesen megfelel a mai kor
kivánalmainak; a forrás és kezelési tisztaságáról különben a nyár folyamán sze-
mélyesen is meggyőződtem.

Kolozsvárt, 1892. december 21.

Dr. Nappendruck Kálmán s. k.,
városi orvos.

380. (11—30)

Járványok s főleg Kolera veszély idején kitűnő præservatívum.

Kizárólagos raktár:

Kónya Sándor fő- és fiók-üzletében.

Sz. 2130 — 1894. tlvk.

492. (1—1)

Árverési hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. törvényszék tlvki hatósága részéről köz-
hírré tétetik, miszerint a m. kir. kincstárnak, mint végrehajtónak
korondi Varga Ferencz végrehajtást szenvedő ellen 3 frt 40 kr. tőke
követelés, ennek 1892 évi január hó 1. napjától járó 6% kamatai
5 frt 70 kr. már megállapított, valamint jelenleg 8 frt 15 kr. ban hi-
telesített még felmerülendő költségek kielégítése végett a korondi
870. sz. tjkvben Varga Ferencz alperes nevére irt A + 1 rdz. ház
és beltelek 160 frt kikiáltási árban az 1894. évi július hó 16. napjának
d. e. 8 órájkor Korond község házánál megtartandó nyilvános
árverésen a következő feltételek alatt el fognak adni:

1.) Kikiáltási ár a fennebbi becsár, azonban a fent körülírt in-
gatlankon ezen a határnapon becsáron is a legtöbbet ígérőknek el
fognak adni.

2.) Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10
százalékát készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött ke-
zéhez letenni.

3.) Vevő köteles a vételár két egyenlő részletben és pedig
az első részletet az árverés napjától 15 nap alatt, a második részle-
tet ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, minden egyes vételári
részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal, az 1881.
évi 39.425. számú, a bírói letétek kezelése tárgyában kiadott igaz-
ságügyminiszeri rendeletben meghatározott módozatok mellett a
sz.-udvarhelyi kir. adó, mint letéti hivatalnál befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

5.) Vevőnek oly czélból, hogy a megvásárolt ingatlanok birto-
kába juthasson, a vételi bizonyítvány az 1881. évi 60. t.-cz. intézke-
dése értelmében csak az esetben fog kiadottatni, ha a megtartott ár-
verés jogerőre emelkedett és ha az árverés napjától számított 15
nap alatt szabályszerű utóajánlat nem tétetik.

6.) A tulajdonjog csak a vételár és kamatainak teljes kifizetése
után fog vevő javára hivatalból bekebelezettni.

7.) Ha a vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a
megvett ingatlanra az érdekeltek bármelyikének kérelmére az 1881.
évi 60. t.-cz. 185. §. értelmében vevő veszélyére és kárára, bánat-
pénzének elvesztése mellett újabb árverés fog elrendeltetni

Ezen árverés a fenti tjkvbe feljegyezett, az árverési hirdet-
mény pedig ezen kir. tlvki hatóság hirdetményi táblájára kifüg-
gesztetik.

A kir. törvényszék, mint tlvki hatóság.

Sz.-Udvarhelyt, 1894. évi május hó 2.

Dr. VOITH,
kir. törvényszéki egyetemes b.

Könyvelői állomást

keresek Kolozsvárott

egy nagyobb cégénél vagy iparvállalatnál.

20 éves, perfect magyar-német levelező,

minden irodai munkában jártas vagyok

és négy év óta egy budapesti bormagykereskedésben vagyok alkalmazva.

Szives ajánlatot „Biztos jövő“ jelige alatt Buda-
pestre poste restante kérek. 500. (1—3)

A nyári színházban.

Ma Hétfőn,

1894. évi május hó 28-án

visszavonhatlan

utolsó előadása

az illusionista, hypnotista, mag-
netista és spiritista

Annetelli urnak.

egészen új műsorral.

510. (1—1)

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

MOHAI

ÁGNES

FORRAS

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu. — A bornak színét nem változtatja. — Természetes
ízét kellemessé teszi.

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer“ előnyös szolgálatot tesz.

Ujabbban a homokos talajban termett savanykás borokhoz kiváló előnyösnek
bizonyult az Ágnes-forrás savanyuvize.

Ujabb orvosi bizonylatok az Ágnes-forrásról Mohán.

A mohai Ágnes-forrás vizét hosszú évek során át rendelem s jó szolgálatot tes-
a gyomorhurut, a vékony belek hurutos állapota, hólyaghurut és torokhurut eseteiben.

Budapest, 1892. március hava.

Dr. Kéti Károly,
ny. r. egyet. tanár.

Kötelességemnek tartom értesíteni, hogy a lefolyt kolera-járvány alatt mohai
Ágnes-forrását kitűnő sikerrel rendeltem. A gyomor és bél működését rendkívül hathat-
osan támogatja, a nélkül, hogy mint a többi savanyuvizek nagy része kórást és hasmenést okozna.
Örömmel konstátálhattam, hogy nemcsak a hazai, hanem a külföldi ásványvizek között is
legelőnyösebb helyen áll.

Budapest, 1892. november 17.

Dr. Glaser Marcel.

A mohai Ágnes-forrás vizét, mint a természet által adott egyik megbecsülhet-
etlen, a legnagyobb mérvben szoktam orvosi gyakorlatomban betegeimnek ajánlani; a kórjávalat
melyeknél ezen vizet adom, heveny és idült gyomorhurut, az eredmény minden esetben kielégítő.

Adják Isten, hogy a külföldi hasonczéira alkalmazott vizeket teljesen kisorsítsa hazánk
ásványvíz-forgalmából.

N.-Szabolcs, 1892. október 20.

Dr. Deme Béla,
járás és Biharm. t. b. főorvos.

A kolera-megbetegedés ellen præservatív gyógyszernek bizonyult.

**Friss töltésben az ország minden gyógyszer-tárában,
fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.**

Édeskuty L.

BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

Országos
forrást

az édes kutyát
szert kutyát, vör.
ásványvíz-
szert kutyát.

257. (6 12)

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST,

Alkotmány-utca 31.

478. (3—29)

ADRIANCE PLATT & Co

new-yorki gépgyárosok

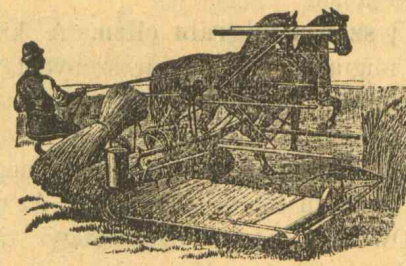
kizárólagos

képviselősege

„AZURIN“ 1 frt 25 kr. klgként.

Eredeti Vermorel-féle „ECLAIR“ permetező, szabad csomagolással 21 frt.

„RÉZGÁLIC“ 26 frt mmázsként.

Fűkaszáló-, Marokrakó-, Arató-

Kéveköti arató gépeire.

Kitűnő magyar bizonyítványok.

Árjegyzéket kívánatra bérmeutve küldünk.